

Література

1. Використання інноваційних технологій в галузі туризму: монографія / В.М. Зайцева, Д.Д. Гурова, О.М. Корнієнко, Т.С. Кукліна, С.М. Журавльова. – Запоріжжя : Дике Поле, 2015. – 144 с
2. Кривега, Л.Д. Туризм: проблеми вдосконалення правового регулювання в Україні [Електронний ресурс] / Л.Д. Кривега, О.В. Головащенко. – Режим доступу : <http://web.znu.edu.ua/herald/issues/archive/articles/2754.pdf>
3. Сисоєва, С.І. Механізми управління туристичним бізнесом в Україні [Електронний ресурс] / С.І. Сисоєва. – Режим доступу : <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/apdu/2014-2/doc/2/08.pdf>
4. Sipe L.J. What is innovation in the hospitality and tourism marketplace? A suggested research framework and outputs typology [Електронний ресурс] / L.J. Sipe, M. Testa. – Режим доступу : <http://scholarworks.umass.edu/refereed>

УДК 911. 332.122

МАШКА Г.В., ТАНЧИНЕЦЬ Е.О.
Мукачівський державний університет

ВПЛИВ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ НА ДЕМОГРАФІЧНУ СИТУАЦІЮ В ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Закарпатська область надзвичайно перспективний регіон України з точки зору туризму, рекреації та відпочинку. Туристична галузь – це потужний чинник розвитку області. З року в рік туристичний потенціал Закарпатської області нарощується. Найбільш перспективний для розвитку туризму регіон в Україні. Завдяки геополітичному розташуванню (межує з чотирма країнами Карпатського Євросоюзу – Угорщиною, Польщею, Словаччиною, Румунією), природно-кліматичним особливостям (привабливі гори, чудова природа, чисте навколишнє середовище, джерела мінеральних вод) і багатій культурно-історичній спадщині область має надзвичайно сприятливі умови для розвитку туризму й оздоровлення людей [3]. До базових видів туризму Закарпаття слід віднести: лікувально-оздоровчий; культурно-пізнавальний; релігійний; спортивний; екологічний (зелений) туризм [3]. Унікальний рекреаційний потенціал, який сприяє розвитку практично усіх видів туризму, з кожним роком залучає в Закарпаття все більше відпочиваючих. Розвиток туристичної індустрії в Закарпатській області має надзвичайно важливе значення і для покращення соціально-економічної ситуації, яка на даний час склалася в області. Зокрема, позитивний внесок туристичних підприємств у розбудову місцевої та вітчизняної економіки проявляється в досягненні соціально-економічного ефекту від їх діяльності.

Туристична індустрія має вагомий вплив на демографічну ситуацію в області та є одним з найважливіших чинників розвитку країни. Економічні та демографічні процеси взаємозалежні, адже населення є категорією демоекономічною, а всі пов'язані з нею явища мають великий вплив на економічне становище країни. Демографічний стан та економіка країни становлять одне ціле: потреби населення викликають появу та зміну виробництв і послуг, а останні впливають на матеріальний та духовний стан

людей. Так як населення є творцем суспільного багатства, то його якісні та кількісні характеристики є чинниками, що обумовлюють економічний розвиток. Питання ролі демографічної ситуації у розвитку туризму не є принципово новим і традиційно відображені у численних виданнях на туристичну тематику [2]. Проблема полягає у тому, що демографічні тенденції, як і тенденції на туристичному ринку можливо виявити лише за умов достатньо тривалого періоду статистичних спостережень і наявності належних даних. На тлі українських демографічних реалій Закарпатська область виглядає доволі «привабливо» за всіма основними демографічними параметрами: рівнями народжуваності й смертності, середньою тривалістю життя, максимально збалансованою статевою та «молодою» віковою структурою населення, міграційною мобільністю населення, яка засвідчує низький рівень його патерналізму й формує відповідне відносно стабільне підґрунтя демографічного відтворення населення. Вивчення демографічних процесів є особливо важливим в плані раціонального використання та відтворення трудового потенціалу території, регулювання міграційних процесів, стимулювання народжуваності, зменшення смертності, збільшення природного приросту населення, запобігання процесам депопуляції, забезпечення ефективної зайнятості та покращення соціального захисту населення. Туристичний потік є одним із найважливіших індикаторів розвитку сфери туризму, оскільки виявлені у процесі його вивчення закономірності можуть бути покладені в основу стратегії розвитку туризму країн і регіонів. Моніторинг стану в'їзних та виїзних туристичних потоків показує реальну картину залучення економічно активного населення Закарпатської області в процес та реалізацію ефективної туристичної політики, формуванню туристичних продуктів, які матимуть попит, залученню і застосуванню в туризмі нових ресурсів, оптимальному використанню наявного потенціалу [1]. Швидка окупність вкладених ресурсів і можливість отримувати дохід у вільно конвертованій валюті приваблює в індустрію туризму значну кількість фірм і капіталу. При цьому важливо відзначити, що розвиток туризму на регіональному рівні сприяє зростанню доходів бюджетів усіх рівнів, створенню нових конкурентоспроможних робочих місць, зростанню якості життя населення, розвитку зв'язку, транспортної та будівельної інфраструктури, збереженню самотності народних промислів регіону, його історичної та культурної спадщини в регіоні розвинені практично всі види рекреаційної діяльності: від санаторно-курортного лікування до відпочинку і різних видів туризму, що здійснюються протягом цілого року [4]. Важливим при аналізі місця і ролі туристичної галузі в господарському комплексі регіону є визначення переліку показників, що дають характеристику впливу цієї галузі на економіку регіону. В якості пріоритету оцінки впливу галузі можуть братися економічні показники (надходження від туризму у формуванні доходів Державного та місцевих бюджетів), соціальні (розв'язання проблеми безробіття), медичні (зниження рівня захворюваності), екологічні тощо пріоритетними у регіональній політиці вважаємо питання, пов'язані: з раціональним використанням природно-ресурсного та туристично-рекреаційного потенціалу території; з рекламно-

інформаційним та маркетинговим забезпеченням туристично-рекреаційної сфери; з покращенням кадрового забезпечення у туристичній діяльності; з удосконаленням інфраструктури та формуванням привабливого інвестиційного клімату для розвитку туризму та рекреації на досліджуваній території

Література

1. Ангелко І. Соціально-економічні наслідки впливу міжнародної міграції робочої сили на добробут населення України / І. Ангелко // Вісник Тернопільського національного економічного університету. – 2014. – Вип. 2. – С. 65–73.

2. Лендел М.А. Проблеми та перспективи розвитку рекреаційно-туристичної сфери України та її регіонів / М.А. Лендел // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія – Економіка. – 2013. – Вип. 1 (38). – С.196-199.

3. Папп, В. В. Вплив індустрії туризму на соціально-економічний розвиток регіону (на прикладі Закарпатської області) / В. В. Папп // Сталий розвиток економіки. – 2015. – № 3. – С. 138-146.

4. Демографічний прогноз як чинник формування стратегії соціально-економічного розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/kgm_econ/2010_96/staty_96/496503.pdf.

УДК 338.482:004SMARTCITY(045)

МЕДВІДЬ Л.І.

Мукачівський державний університет

SMART-МІСТО ЯК НОВИЙ ОБ'ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ

Загальносвітові процеси урбанізації, зростання кількості населення міст, перетворення міст на осередки сучасних інновацій і запровадження інформаційно-комунікаційних технологій в усіх сферах міського життя сприяли розвитку розумного міста – «smart city».

Сьогодні загальна площа міст світу становить 2% поверхні Землі, в яких проживає 50% населення. Сучасні міста споживають приблизно 75% світових ресурсів, і влада більшості міст стикається з проблемами високого рівня забруднення навколишнього середовища, перевантаженості магістралей, нестачі громадського транспорту, низького рівня безпеки, поганої якості водопостачання, нераціонального використання енергетичних ресурсів, проблеми утилізації відходів, збільшення витрат за необхідності їх мінімізації. Спробою розв'язати проблеми міст стало створення концепції smart-міста. Основними інструментами концепції є інформаційно-комунікаційні технології, які спрямовані на вдосконалення міського середовища, економіки, соціальної діяльності, транспортної системи, екології та життєзабезпечення. Кінцева мета концепції – зробити проживання людей у місті максимально комфортним і безпечним.

Найбільш поширеним у наукових дослідженнях визначенням терміну «smart-місто» запропонував у 2007 р. П. Джиффінджер: «Smart-місто – це місто, перспективне з погляду економіки, населення, управління, мобільності, охорони навколишнього середовища та рівня життя, побудоване на вдалому поєднанні внесків і діяльності рішучих, незалежних та свідомих громадян» [1].

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>